

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯКомисия за енергийно
и водно регулиране**РЕШЕНИЕ****№ Ц-31**
от 28.12.2023 г.**КОМИСИЯТА ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ**

на закрито заседание, проведено на 28.12.2023 г., след като разгледа Решение № 4713 от 17.05.2022 г. на Върховния административен съд – Трето отделение по адм. дело № 10282 от 2021 г., с което е оставено в сила Решение № 4483 от 06.07.2021 г. на Административен съд - София град, Трето отделение, 61 състав по адм. дело № 7440 от 2020 г., с което се отменя Решение № Ц-28 от 01.07.2020 г. на Комисията за енергийно и водно регулиране, в частта му по т. 10 и преписката се връща за ново произнасяне при спазване на дадените указания по тълкуване и прилагане на закона, установи следното:

С Решение № Ц-28 от 01.07.2020 г. Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията), считано от 01.07.2020 г., е утвърдила пределни цени на топлинната енергия и е определила преференциални цени на електрическата енергия, произведена по високоефективен комбиниран начин от централи с комбинирано производство на електрическа и топлинна енергия, при прилагане на метода на ценово регулиране „норма на възвръщаемост на капитала” на дружества от сектор „Топлоенергетика”. По т. 10 от посоченото решение, Комисията е утвърдила на „Овергаз мрежи“ АД (ЛОЦ Овча купел) цени на електрическата и топлинната енергия, както следва: преференциална цена на електрическата енергия (без ДДС) – 282,19 лв./MWh, еднокомпонентна цена на топлинната енергия с топлоносител гореща вода (без ДДС) – 103,08 лв./MWh, при ценообразуващи елементи на цените: необходими годишни приходи – 400 хил. лв., в т. ч.: разходи – 363 хил. лв., от които условно-постоянни – 221 хил. лв. и променливи – 142 хил. лв.; регулаторна база на активите – 663 хил. лв.; норма на възвръщаемост – 5,56%; при количество електрическа енергия от високоефективно комбинирано производство – 672 MWh и количество топлинна енергия с топлоносител гореща вода – 1 060 MWh.

По жалба на „Овергаз мрежи“ АД, с Решение № 4483 от 06.07.2021 г. на Административен съд - София град (АССГ), Трето отделение, 61 състав по адм. дело № 7440 от 2020 г., оставено в сила с Решение № 4713 от 17.05.2022 г. на Върховния административен съд – Трето отделение по адм. дело № 10282 от 2021 г., е отменено Решение № Ц-28 от 01.07.2020 г., в частта му по т. 10, и преписката е върната на КЕВР за ново произнасяне при съобразяване на дадените задължителни указания по тълкуване и прилагане на закона.

Според АССГ, Решение № Ц-28 от 01.07.2020 г., в частта му по т. 10, е постановено при спазване на административнопроизводствените правила, но при противоречие с материалния закон при определяне на разходите за амортизации в преноса като ценообразуващ елемент в утвърдените цени.

ВАС приема за правилни изводите на АССГ за незаконосъобразност на оспорения административен акт по отношение на разходите за амортизации в преноса. В решението на касационната инстанция се посочва, че при изпълнение на правомощията си по ценово регулиране КЕВР е задължена да осигурява баланс между интересите на енергийните дружества и клиентите. Разходите за амортизации следва да се извършват на база отчетната стойност на относимите активи към преноса, съответно производството, като срокът за амортизиране да се определя по групи активи, съобразно полезния им живот по групи, какъвто подход се използва в данъчното законодателство. Намалението на разходите за

амортизация на активите за обновяване на материалните производствени мощности е принципно технически и икономически необосновано поради физическото остаряване на оборудването и поради бързото развитие на техниката изискващо непрекъснато обновяване на производственото оборудване, с оглед постигане на оптимални икономически резултати. В допълнение, ВАС посочва, че намаляването на разходите за обновяване на топлопреносната структура принципно е технически необосновано, тъй като е налице постоянна нужда от поддръжката и подмяната ѝ с оглед техническото ѝ състояние и необходимост от преоразмеряване спрямо изменените топлинни товари.

Според ВАС, административния съд, правилно е отбелязал, че подходът за осредняване, използван от КЕВР, не отразява коректно полезния живот на активите в производството и в преноса, и определените разходи за амортизации в резултат на него не възстановяват икономически обосноващите разходи за амортизации на дружествата. Според съда, икономически обоснованият начин за преценка и изчисляване разходите за амортизации е с определяне на полезен живот по групи активи - еднакъв за всички дружества с цел да бъдат равнопоставени и при съобразяване на техническия и икономическия полезен живот на конкретните активи. В тази връзка, се прави извод, че приетият от КЕВР осреднен полезен живот на всички активи в производството, съответно в преноса, би могъл да доведе до ощетяване на някои енергийни предприятия, поради разлики в отчетната стойност на активите от различните групи, чиито полезен живот е различен. ВАС отбелязва, че регулаторният орган е посочил, че техническите и експлоатационните характеристики на енергийните обекти за производство и за пренос на топлинна енергия на всички регулирани дружества са му служебно известни и поради това е извършена обобщена оценка на техния полезен живот, като е прието за целесъобразно за регулаторни цели да се приемат единни амортизационни квоти за активите за производство и за пренос на топлинна енергия. Касационна инстанция намира един такъв подход за неправилен, доколкото приема, че следва да се отчитат индивидуалните особености и технически характеристики на активите на всеки от заявителите, в противен случай, според ВАС, би се обезсмислила необходимостта от индивидуална заявка и обосновка на исканите изменения от дружествата.

На следващо място, в касационното решение се отбелязва, че доколкото останалите разсъждения на АССГ по отделните компоненти не се оспорват, то няма да се разглеждат. Въпреки това, в решението си касационната инстанция посочва, че изключение прави определянето на нормата на възвръщаемост, посочена в оспорения акт и определена на 5.56%. Нормата на възвръщаемост на собствения капитал (НВск) е коригирана от 7 %, каквато е била утвърдената за предходния период, на 5 % за всички дружества. В мотивите на Решението на КЕВР е посочено, че се отхвърля възражението на „Овергаз мрежи“ АД, но не е посочено как е определена новата норма. Ето защо, ВАС отбелязва, че при новото разглеждане на преписката административният орган ще трябва да изложи подробни мотиви и за този елемент на цената.

Съгласно чл. 173, ал. 1 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК), след като отмени административния акт, съдът решава делото по същество, когато въпросът не е предоставен на преценката на административния орган. Извън тези случаи, както и когато актът е нищожен поради некомпетентност или естеството му не позволява решаването на въпроса по същество, съдът отменя административния акт и изпраща преписката на съответния компетентен административен орган за решаване на въпроса по същество със задължителни указания по тълкуването и прилагането на закона (чл. 173, ал. 2 от АПК). С оглед изложеното, предвид отменителното съдебно решение и разпоредбите на АПК, КЕВР следва да се произнесе с ново решение вместо отмененото при спазване на указанията на съда по тълкуването и прилагането на закона - материалноправните норми, действащи към момента на постановяване на Решение № Ц-28 от 01.07.2020 г., в частта му по т. 10, което налага технико-икономически анализ на фактите и обстоятелствата, релевантни към момента на приемане на посоченото решение на КЕВР.

Във връзка с горното и след извършен анализ при съобразяване на дадените задължителни указания с Решение № 4713 от 17.05.2022 г. на Върховния административен съд – Трето отделение по адм. дело № 10282 от 2021 г., с което е оставено в сила Решение № 4483 от 06.07.2021 г. на Административен съд - София град, Трето отделение, 61 състав по адм. дело № 7440 от 2020 г., цените и техните ценообразуващи елементи на „Овергаз мрежи“ АД (ЛОЦ Овча купел), за ценовия период от 01.07.2020 г. до 30.06.2021 г., са както следва:

1. Разходи за амортизации в преноса

Разходите за амортизации в преноса са коригирани от 1 хил. лв. на 5 хил. лв., съгласно заявените от дружеството, съобразено с установеното в мотивите на Решение № 4713 от 17.05.2022 г. на ВАС по адм. дело № 10282 от 2021 г.

2. Нормата на възвръщаемост на собствения капитал

Нормата на възвръщаемост на капитала (НВ) за всички дружества от сектор „Топлоенергетика“ се определя съгласно изискванията на чл. 15 от Наредба № 1 от 14 март 2017 г. за регулиране на цените на електрическата енергия (НРЦЕЕ), чл. 10 от Наредба № 5 от 23 януари 2014 г. за регулиране на цените на топлинната енергия (НРЦТЕ) и глава втора, раздел III от Указания за образуване на цените на топлинната енергия и на електрическата енергия от комбинирано производство при регулиране чрез метода „норма на възвръщаемост на капитала“, приети с решение по протокол № 116 от 26.06.2018 г., по т. 1 на КЕВР (Указания-НВ). Според чл. 15, ал. 1 от НРЦЕЕ и чл. 10, ал. 1 от НРЦТЕ Комисията определя норма на възвръщаемост на капитала за регулаторния период, която е равна на прогнозна среднопотеглена цена на капитала. Среднопотеглената цена на капитала е определената от Комисията целева норма на възвръщаемост на привлечения и на собствения капитал на енергийното предприятие, претеглена според дела на всеки от тези източници на финансиране в определената целева структура на капитала.

Нормата на възвръщаемост на собствения капитал за всички дружества от сектор „Топлоенергетика“ е определена съгласно т. 37 от Указания-НВ, при отчитане на изискванията на чл. 23, т. 4 от Закона за енергетиката (РЕ) (принципът за осигуряване на баланс между интересите на енергийните предприятия и клиентите), макроикономическата среда, специфичните условия на регулиране на дружествата, както и осигуряване на финансов ресурс за покриване на допълнителни невключени разходи, произтичащи от законови задължения и е 5%.

Нормата на възвръщаемост на собствения капитал е намалена на 5% за всички дружества при отчитане на изискванията на чл. 23, т. 4 от ЗЕ, както и специфичните условия на работа на топлофикационните дружества и ценовата еластичност на търсенето на предлаганите услуги. За определяне нормата на възвръщаемост, Комисията е отчела финансовите и икономически условия в страната, безрисковата доходност, специфичния риск на дружествата от сектора, както и сравнения с други с подобен риск, достъп до финансиране, алтернативна цена на капитала и специфичните условия на регулиране на дружествата. В тази връзка следва да се има предвид, че съгласно чл. 23, т. 4 от ЗЕ при утвърждаването на цените Комисията следва да осигурява баланс между интересите на енергийните предприятия и клиентите. Приетият подход гарантира равнопоставеност на регулираните дружества, при отчитане на техните индивидуални особености, както и отчитане на интересите на клиентите на топлинна енергия. По този начин се осигуряват необходимите средства за осъществяване на дейността на съответното дружество в рамките на социално поносимия размер на цената на топлинната енергия. Във връзка с изложеното, Комисията счита, че в процеса на финансово управление на активите и пасивите, нормата на възвръщаемост на капитала определя възможността на дружеството за по-гъвкаво финансово-икономическо поведение спрямо настъпилите значителни промени в пазарната икономическа среда.

Според чл. 15, ал. 2 от НРЦЕЕ и чл. 10, ал. 2 от НРЦТЕ нормата на възвръщаемост на капитала преди данъчно облагане се определя по следната формула:

$$NB = D_{СК} * \left(\frac{NB_{СК}}{1 - \frac{ДС}{100}} \right) + D_{ПК} * NB_{ПК} ,$$

където:

NB е нормата на възвръщаемост на капитала преди данъчно облагане, %;

ДСК – делът на собствения капитал в общия капитал, %;

NB_{СК} – нормата на възвръщаемост на собствения капитал след данъчно облагане, %;

ДС – корпоративният данък по ЗКПО, %;

ДПК – делът на привлечения капитал в общия капитал, %;

NB_{ПК} – нормата на възвръщаемост на привлечения капитал, която е в съответствие с пазарната норма, %.

При съобразяване с горното, за „Овергаз мрежи“ АД за ценовия период 01.07.2020 г.- 30.06.2021 г. норма на възвръщаемост е 5.56%.

В резултат на направените корекции с оглед спазване указанията на съда, цените на електрическата и на топлинната енергия на „Овергаз мрежи“ АД (ЛЮЦ Овча купел), за периода от 01.07.2020 г. до 30.06.2021 г., са както следва:

1. Преференциална цена на електрическата енергия (без ДДС) – 282,19 лв./MWh
2. Еднокомпонентна цена на топлинната енергия с топлоносител гореща вода (без ДДС) – 107,14 лв./MWh
3. Ценообразуващи елементи на цените по т. 1 и т. 2:
  - Необходими годишни приходи – 404 хил. лв., в т. ч.:
    - o Разходи – 367 хил. лв., от които условно-постоянни – 225 хил. лв. и променливи – 142 хил. лв.
    - o Регулаторна база на активите – 663 хил. лв.
    - o Норма на възвръщаемост – 5,56%
  - Количество електрическа енергия от високоефективно комбинирано производство – 672 MWh.
  - Количество топлинна енергия с топлоносител гореща вода – 1 060 MWh.

Предвид гореизложеното и на основание чл. 21, ал. 1, т. 8, във връзка с чл. 30, ал. 1, т. 4 и чл. 33, ал. 1 от Закона за енергетиката, чл. 173, ал. 2 от Административнопроцесуалния кодекс и в изпълнение на задължителните указания по тълкуването и прилагането на закона, дадени с Решение № 4713 от 17.05.2022 г. на Върховния административен съд – Трето отделение по адм. дело № 10282 от 2021 г., с което е оставено в сила Решение № 4483 от 06.07.2021 г. на Административен съд - София град, Трето отделение, 61 състав по адм. дело № 7440 от 2020 г.,

КОМИСИЯТА ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ

РЕШИ:

Утвърждава на „Овергаз мрежи“ АД (ЛЮЦ Овча купел), за периода от 01.07.2020 г. до 30.06.2021 г.:

1. Преференциална цена на електрическата енергия (без ДДС) – 282,19 лв./MWh
2. Еднокомпонентна цена на топлинната енергия с топлоносител гореща вода (без ДДС) – 107,14 лв./MWh
3. Ценообразуващи елементи на цените по т. 1 и т. 2:
  - Необходими годишни приходи – 404 хил. лв., в т. ч.:

- o Разходи – 367 хил. лв., от които условно-постоянни – 225 хил. лв. и променливи – 142 хил. лв.
- o Регулаторна база на активите – 663 хил. лв.
- o Норма на възвръщаемост – 5,56%
- Количество електрическа енергия от високоефективно комбинирано производство – 672 MWh.
- Количество топлинна енергия с топлоносител гореща вода – 1 060 MWh.

Решението подлежи на обжалване пред Административен съд София-град в 14-дневен срок.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ДОЦ. Д-Р ИВАН Н.ИВАНОВ

ГЛАВЕН СЕКРЕТАР:

РОСИЦА ТОТКОВА